

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a felperesnek a Észak-alföldi Regionális Államigazgatási Hivatal - mint az Észak-alföldi Regionális Közigazgatási Hivatal jogutóda - alperes ellen gondnok kirendelése tárgyában hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perben a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 2008. november 17. napján kelt 6.K.21.299/2008/4. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 5. sorszámon benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 6.K.21.299/2008/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A le nem rótt 36.000 (azaz harminchatezer) forint felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A felperest a K-i Városi Bíróság számú jogerős ítéletével cselekvőképességet korlátozó gondnokság alá helyezte az ingó és ingatlan vagyonnal kapcsolatos rendelkezési jog, a lakásbérlettel kapcsolatos jognyilatkozat tétele (szerződés megkötése, illetve felbontása) és örökösödési ügyek ügycsoport tekintetében. A K-i Városi Polgármesteri Hivatal Szociális Osztálya (elsőfokú hatóság) 2008. március 4-én kelt 94-3/2008.VI. számú határozatával hivatalos gondnokot rendelt a felperes részére, és a jogerős ítélettel egyezően állapította meg a cselekvőképességet korlátozó gondnokság tartalmát, majd határozatát 2008. április 11-én - a felperes tulajdonát érintő megállapítások mellett - azzal egészítette ki, hogy a rokkantsági járadék, a családi pótlék és a munkabér jogcímén felperesnek járó havi ellátás 50%-át a kirendelt gondnok részére rendelte folyósítani.

A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes a kiegészített elsőfokú határozatot 2008. május 22-én kelt 3379-3/2008. számú határozatával helybenhagyta, megállapítva, hogy a cselekvőképességet korlátozó gondnokság alatt álló felperes az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 14/B.§-ának (2) bekezdés c) pontja alapján a jövedelmének kizárólag 50%-ával jogosult szabadon rendelkezni, függetlenül attól, hogy cselekvőképességének korlátozása milyen ügycsoportokat érint.

A felperes keresetében az alperes határozatának megváltoztatását kérte annak érdekében, hogy a gondnoka ne rendelkezessen a mindenkori jövedelme 50%-a felett.

Az elsőfokú bíróság az alperes határozatát - a kiegészített elsőfokú határozatra is kiterjedően - megváltoztatta és a határozatnak "a munkaviszonyból, munkaviszony jellegű jogviszonyból, társadalombiztosítási, szociális és munkanélküli ellátásból származó jövedelme 50%-át meghaladó része vonatkozásában hozott korlátozó határozati rendelkezéseit mellőzte". Megállapította, hogy a támadott határozatban az alperes a jogerős bírósági ítéletet meghaladóan, a Ptk. 14.§-ának (6) bekezdés 1. pontjában foglalt ügycsoportban is korlátozta a felperes cselekvőképességét, mely jogsértő volt. Hivatkozott arra, hogy a gondnok a Ptk. 20.§-ának (1) bekezdése és 20/B.§-a, valamint 20/C.§-a alapján csak az általános jellegű vagy a Ptk. 14.§-ának (6) bekezdés 1. pontja szerinti ügycsoportra kiterjedő ítéleti korlátozás esetén jogosult a gondnokolt jövedelme 50%-ának kezelésére.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben annak hatályon kívül helyezését és a felperes keresetének elutasítását kérte. Állította, hogy az elsőfokú bíróság téves jogértelmezése folytán a jogerős ítélet sérti az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 14/B.§-ának (1)-(2) bekezdést, 20/B.§-át és 20/C.§-át. Hivatkozott arra, hogy a Ptk. 14/B.§-ának (2) bekezdés c) pontja a cselekvőképesség korlátozottságától függetlenül a gondnokolt számára a jövedelmének 50%-ával való rendelkezést teszi lehetővé, a Ptk. 14.§-ának (6) bekezdés 1. pontja szerinti korlátozás esetén a gondnokolt jövedelmével való rendelkezési joga tovább csökkenthető.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Az alperes személyében a felülvizsgálati eljárás során jogszabályon alapuló jogutódlás következett be, melyet a Legfelsőbb Bíróság a Kfv.II.37.081/2009/3. számú végzésében állapított meg.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta és megállapította, hogy a jogerős ítélet nem sérti a 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 14/B.§-ának (1)-(2) bekezdést, 20/B.§-át és 20/C.§-át, mert az elsőfokú bíróság a jogszabályokat helyesen értelmezte és abból helytálló következtetéseket vont le az alábbiak szerint.

A felperes cselekvőképességét a K-i Városi Bíróság számú ítéletével nem általános jelleggel, hanem a Ptk. 14.§ (6) bekezdés 2., 5. és 6. pontja szerinti speciális ügycsoportban korlátozta. A korlátozás nem érintette a felperesnek a Ptk. 14.§ (6) bekezdés 1. pontja szerinti ügycsoportba tartozó, társadalombiztosítási, szociális és munkanélküli ellátás igénylése, illetve az azzal, valamint a munkaviszonyból és munkaviszony jellegű jogviszonyból származó, a 14/B. § (2) bekezdés c) pontjában foglalt mértéket meghaladó jövedelemmel való rendelkezési jogát.

A Ptk. 14.§ (5) bekezdése értelmében, ha a belátási képesség korlátozottsága részleges, a gondnokolt minden olyan ügyben önállóan érvényes jognyilatkozatot tehet, amely ügycsoport tekintetében a bíróság ítéletében a gondnokolt cselekvőképességét nem korlátozta. A felperes ezért önállóan, gondnoka hozzájárulása nélkül jogosult jognyilatkozatot tenni és rendelkezni társadalombiztosítási, szociális és munkanélküli ellátás igénylése, illetve az azzal, valamint a munkaviszonyból és munkaviszony jellegű jogviszonyból származó, a 14/B. § (2) bekezdés c) pontjában foglalt mértéket meghaladó jövedelme tekintetében, ezért helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperesnek a jogerős ítélettel nem érintett önálló rendelkezési jogát korlátozó alperesi határozat jogszabálysértő.

A jogerős ítélet nem sérti a Ptk. 14/B.§ (1) bekezdését, mert az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg azt, hogy a felperesnek a jognyilatkozata a bíróság ítéletében meghatározott ügycsoportok - azaz a Ptk. 14.§ (6) bekezdés 2., 5., 6. pont - tekintetében - a (2) bekezdésben foglaltak kivételével - csak akkor érvényes, ha azt a gondnoka beleegyezésével vagy utólagos jóváhagyásával tette.

A jogerős ítélet nem sérti a Ptk. 20/B.§-ában és 20/C.§-ában foglaltakat sem, mert a gondnoki kötelezettségek értelemszerűen igazodnak a cselekvőképesség ítéleti korlátozásához, az ebből eredő gondnoki feladatokhoz, e rendelkezések nem adnak alapot arra, hogy a felperes cselekvőképességének korlátozása - a gondnoki többletjogosítványok határozati biztosításával - a jogerős ítéleti rendelkezések körét meghaladja.

A fentiekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott okokból nem jogsértő, ezért azt a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felperesnek a felülvizsgálati eljárásban költsége nem merült fel, erről való rendelkezést a Legfelsőbb Bíróság mellőzte.

A tárgyi illetékeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati illetéket az alperes személyes illetékmentessége folytán az állam viseli a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14.§-a alapján.

Budapest, 2009. október 7.

***Dr. Kaszainé dr. Mezey Katalin sk. a tanács elnöke,
Kincső sk. előadó bíró, Dr. Kovács András sk. bíró***

Dr. Tóth